

15. august 2025

EM 2025/54

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan sikre alle alderspensionister adgang til en tryk og betalelig ældrebolig.

(Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit)

Vores samfund er bygget på skuldrene af vore ældre medborgere, som gennem årtier har knoklet for at bygge fundamentet til det land, som vi kender og elsker. Sagt anderledes, så har vores ældre ydet deres bidrag. Nu er det vores tur til at vise dem den respekt og taknemmelighed, som de har fortjent.

Der er ingen tvivl om, at det for mange ældre er svært at få dagligdagen til at hænge sammen. Stigende priser skaber økonomiske bekymringer, mens et måske lidt skrantende helbred skaber sundhedsmæssige og livskvalitetsmæssige bekymringer.

Her er det så, at jeg mener, at vi som samfund skyldes vores ældre at sikre dem et vigtigt fundament for en tryk alderdom nemlig en god, sund og ældrevenlig bolig, der er til at betale.

I dag afhænger mange ældres boligforhold af et offentligt og privat boligmarked, som ikke nødvendigvis tager hensyn til deres livssituation. Det betyder eksempelvis, at en stigende husleje kan føre til utryghed, økonomisk pres og i værste fald tab af boligen. Dette bør vi som samfund ikke acceptere. Her er vi som samfund nødt til at prioritere anstændighed og moral højere end økonomi.

Men hvordan kan så sikre, at de ældre kan få adgang til trygge og betalelige ældreboliger?

Jeg tænker, at det vil være en god idé, at vi politisk begynder at behandle ældreboliger på samme måde, som vi behandler kollegieboliger. Kollegieboliger er i dag underlagt en offentlig fastsættelse af huslejen, hvor det er Selvstyret, der bestemmer, hvad en studerende skal betale ud fra et hensyn til lighed, tilgængelighed og samfundsansvar. Dette mener vi fra Demokraatit er en god måde at sikre, at studerende kan bo billigt og ordentligt, mens de er under uddannelse.

Det er netop denne model, jeg mener, vi bør overveje at overføre til ældreboliger. Hvis vi kan acceptere, at unge under uddannelse har behov for offentlig støtte og stabile boligvilkår for at kunne gennemføre deres uddannelse, så bør vi også kunne acceptere, at ældre borgere har det samme behov, når de har afsluttet et langt arbejdsliv.

En politisk fastsat husleje i ældreboliger vil skabe tryghed for vores ældre medborgere. Det vil sikre, at de ikke skal bruge deres alderdom på at bekymre sig om næste måneds betaling. Og det vil samtidig fungere som en reel forbedring af deres økonomiske situation, fordi lavere husleje reelt øger rådighedsbeløbet og dermed livskvaliteten.

Men det handler ikke kun om økonomi. Det handler også om sundhed og værdighed. Ældre, der bor i stabile, tilgængelige og trygge omgivelser, har større mulighed for at bevare deres selvstændighed og sociale relationer. Et godt boligmiljø forebygger ensomhed, depression og fysisk nedslidning. Det mindsker behovet for dyre pleje- og sundhedsydelser, og det giver ældre mulighed for at være en aktiv del af deres lokalsamfund.

Det her handler ikke om store og bureaukratiske løsninger. Det handler grundlæggende om at sikre vores ældre en sund og tryk alderdom.

Jeg ser frem til at høre, hvad de øvrige partier og Naalakkersuisut mener om dette emne, da jeg finder det vigtigt, at vi samarbejder om at forbedre forholdene for vores ældre.